

Overdrijven, nabootsen en simuleren bij persoonlijkheidsdiagnostiek

To aggravate, simulate and malingering in personality assessment

Hans Adriaans

Eerste begeleider: dhr. dr. W. Bloemers

Tweede begeleider: dhr. dr. P. Verboon

Januari 2014

Faculteit Psychologie

Afstudeerrichting Arbeids- en organisatiepsychologie

Open Universiteit Nederland

Studentnummer: 834077937

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING	3
SUMMARY	5
INLEIDING	7
Rol van psychologische tests bij psychodiagnostiek	8
Overdrijven, nabootsen en simuleren bij persoonlijkheidsonderzoek	9
Classificatie van overdrijven, nabootsen en simuleren	10
Ontstaan/ontwikkeling MMPI-2	12
MMPI-2 en validiteit	14
Validiteitsschalen van de MMPI-2	15
Antwoordinconsistenties en de MMPI-2	16
Defensiviteit en de MMPI-2	18
Overdrijven, nabootsen en malingeren en de MMPI-2	19
Research naar overrapporteren en de MMPI-2	21
METHODE	23
Deelnemers	24
Procedure	24
Meetinstrument	25
Gebruikte testdata	26
Onderzoeksvragen en deelvragen/deelhypothesen	26
Analyses	27
RESULTATEN	28
DISCUSSIE/CONCLUSIES	39
GERAADPLEEGDE LITERATUUR	46
BIJLAGEN	51
Bijlage 1. Klinische hoofdschalen/Rc-schaalen	51
Bijlage 2. Instructie voor het invullen van de vragenlijst.	55
Bijlage 3. Items Fpdutch (Fpd)	56
Bijlage 4. Resultaten <i>t</i> -test F-schalen voor patiënten- en controlegroep	61
Bijlage 5. Resultaten <i>t</i> -test van de klinische schalen voor patiënten- versus controlegroep.	63
Bijlage 6. Resultaten <i>t</i> -test van Rc-schalen schalen voor patiënten- versus controlegroep.	66

Omslag: "Voor eeuwig vastgelegd", 2010.
Ontwerp: Fotostudio Smeer, Heeze.

SAMENVATTING

Achtergrond: Psychodiagnostici die gebruik maken van de Minnesota Multiphasic Personality 2 (MMPI-2) bij personen die ernstige psychopathologie ervaren, worden vaak geconfronteerd met de prevalentie van sterk verhoogde F- en Fb-scores in deze populatie. Dit heeft tot gevolg dat het gebruik van de oorspronkelijke afbreescores voor deze schalen om niet valide testprotocollen te identificeren ernstig tekort schiet.

Doel: Deze studie onderzocht de mogelijkheden van de MMPI-2 validiteitsschalen en een Nederlandse variant van de Fp-schaal om overdrijven en nabootsen van ernstige psychopathologie bij poli(klinische) psychiatrische op te sporen.

Deelnemers, procedure en onderzoeksontwerp: Er is gebruik gemaakt van data van 3 onderzoeksgroepen. De primaire data set bestond uit 3118 psychiatrische (poli)klinische patiënten van 9 psychiatrische behandelcentra in Nederland. De tweede onderzoeksgroep van 43 deelnemers werd samengesteld voor dit onderzoek uit een groep van volwassen vrijwilligers van het Ronald McDonald Huis te Tilburg. De derde onderzoeksgroep was de Nederlandse normpopulatie (N=1244) voor de MMPI-2. De patiëntengroep en de normpopulatie hadden de test ingevuld onder de standaardinstructie. De controlegroep werd geïnstrueerd om ernstige psychopathologie te simuleren om een psycholoog of psychiater ervan te overtuigen dat hun klachten verdere aandacht nodig hadden en zij daarvoor behandeld moesten worden.

Meetinstrumenten: Één van de meest gebruikte (en onderzochte) vragenlijsten bij psychologisch onderzoek naar psychische klachten en persoonlijkheidsproblematiek is de Minnesota Multiphasic Personality Inventory-2 (Butcher, et al., 1989). De MMPI-2 werd vertaald en gestandaardiseerd voor België en Nederland in 1993. (Derksen, De Mey, Sloore & Hellenbosch).

Resultaten: 8,4% van de deelnemers uit de patiëntengroep voldeden niet aan de inclusiecriteria en werden uitgesloten van dit onderzoek. De Nederlandse equivalenten van de Fp lieten opvallende verschillen zien met de oorspronkelijke schaal zowel in aantal items als qua inhoud. De scores van Fp, Fpd20 en Fpd10 voor de patiëntengroep lagen allen in de *normal range* terwijl de scores van F, en Fb significant verhoogd waren. Bovendien waren deze schalen minder gevoelig symptomen van algehele malaise (*first factor*) dan de F-, en Fb-schaal. Validiteitsschalen die defensiviteit meten, laten voor de beide onderzoeksgroepen geen significante afwijkingen zien ten opzichte van de normpopulatie. De Fpd10- noch de Fpd20-schaal waren doeltreffender in het onderscheiden van nagebootste versus accurate

MMPI-2 testprotocollen dan de Fp-schaal. Uit de oorspronkelijke familie van F-schalen (F, Fb en Fp) en in het bijzonder de Fp-schaal waren bruikbare afbreescores met voldoende sensitiviteit en specificiteit af te leiden.

Conclusie: Het is mogelijk om, rekening houdend met de beperkingen van informatie verkregen van één vragenlijst, valide uitspraken te doen of er in individuele MMPI-2 testprotocollen sprake is van overrapportage van psychopathologie.

Trefwoorden: Overrapporteren, Persoonlijkeheidsdiagnostiek, MMPI-2

SUMMARY

Background: Clinicians who use the Minnesota Multiphasic Personality Inventory 2 (MMPI-2) with individuals experiencing severe distress or psychopathology are well aware of the prevalence of highly elevated F- and Fb scores in this population. As a result, the use of traditional cutoff scores for the identification of invalid protocols based on F and Fb is problematic.

Aim: This study examined the utility of the MMPI-2 validity scales and a Dutch equivalent of the Fp scale for detecting exaggeration and feigning of psychopathology among psychiatric (in)patients.

Participants, procedure and design: Three data sets were used in the analyses reported in this study. The primary data set consisted of a sample of 3118 psychiatric (in)patients from 9 psychiatric settings in the Netherlands. A second data set of 43 participants was collected for this study from a pool of adult volunteers from the Ronald McDonald Huis Tilburg. The third data set was the Dutch normative sample ($N = 1244$). The clinical and normative sample responded to the MMPI-2 under standard conditions and the control sample were instructed to simulate serious psychopathology to convince a clinician that their problems needed further attention and treatment.

Measures: One of the most frequently used (and most researched) psychological tests in the clinical assessment of psychological symptoms and maladaptive personality traits is the Minnesota Multiphasic Personality Inventory-2 (Butcher, et al., 1989). The MMPI-2 was translated and standardized for Belgium and The Netherlands in 1993 (Derksen, De Mey, Sloore & Hellenbosch).

Results: 8,4% of participants of the clinical sample didn't match the inclusion criteria due to severe inconsistencies and these protocols were dropped from the study. The Dutch equivalents of the Fp showed significant differences with the original scale both in the number of items and content. Scores on Fp, Fpd20 and Fpd10 were all in the normal range for the clinical sample. Furthermore they were less sensitive to general maladjustment (first factor) than F and Fb. Defensiveness validity scales scores don't show significant differences between the 2 samples in this study and the norm sample. Neither the Fpd20 nor the Fpd10 scale did appear to be more effective in discriminating simulated from accurate MMPI-2 protocols than the Fp scale. The original family of F scales (F, Fb and Fp) particularly Fp, produced useable rates of specificity and sensitivity in discriminating overreporting from accurate MMPI-2 protocols.

Conclusion: It is possible, within the limitations of the information from a single questionnaire, to make valid statements about overreporting of psychopathology in individual MMPI-2 protocols.

Keywords: Overreporting, Personality Assessment, MMPI-2